

Yabancı para cinsinden kullanılan kredilerin değerlemesinde meydana gelen kur farkının ödenen taksit tutarına mı yoksa anapara üzerindenmi hesaplanacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	77058783-105[VUK.ÖZ.18.39]-E.235714
Tarih	18.12.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul ve Tahsilat Grup Başkanlığı

Sayı : 77058783-105[VUK.ÖZ.18.39]-E.235714

18.12.2018

Konu : Yabancı para cinsinden kullanılan kredilerin değerlemesinde meydana gelen kur farkının ödenen taksit tutarına mı yoksa anapara üzerindenmi hesaplanacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; 2016 yılında şirketinizin 2025 vadeli yıllık 1.500.000.-Euro ödemeli yabancı para cinsinden kredi kullandığı, 2017 yılında 1.500.000.-Euro taksit ödediği, ödeme tarihinde kur farkının ilgili gelir hesabına aktarıldığı, dönem sonunda kalan anapara 12.000.000.-Euro'ya kur farkı ayrıldığında 7.000.000.-TL kur farkı oluştuğu belirtilerek; kur farkının yıllık ödenen taksit tutarına mı yoksa toplam anaparaya mı ayrılacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 262 nci maddesinde, maliyet bedelinin iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade ettiği,
- 280 nci maddesinde, yabancı paraların borsa rayici ile değerlendirileceği, borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedelinin esas alınacağı ve yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kurun Maliye Bakanlığınca tespit olunacağı ile bu madde hükmünün yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da cari olduğu,
- 285 inci maddesinde borçların mukayyet değerleriyle değerlendirileceği, mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit borçların değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacağı, vadesi gelmemiş olan senede bağlı borçların değerlendirme günü kıymetine irca olunabileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan;

- 163 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde; "...

1. Yatırımların finansmanında kullanılan kredilerle ilgili faizlerden kuruluş dönemine ait olanların sabit kıymetle birlikte amortisman yoluyla itfa edilmek üzere yatırım maliyetine eklenmesi gerekmekte; işletme dönemine ait olanların ise, ilgili bulundukları yıllarda doğrudan gider yazılması ya da maliyete intikal ettirilmek suretiyle amortisman tabi tutulması,

2. Döviz kredisi kullanılarak yurt dışından sabit kıymet ithal edilmesi sırasında veya sonradan bu kıymetlere ilişkin borç taksitlerinin değerlemesi dolayısıyla ortaya çıkan kur farklarından, sabit kıymetin iktisap edildiği dönem sonuna kadar olanların, kıymetin maliyetine eklenmesi zorunlu bulunmakta; aynı kıymetlerle ilgili söz konusu dönemden sonra ortaya çıkan kur farklarının ise, ait oldukları yıllarda doğrudan gider yazılması ya da maliyete intikal ettirilerek amortisman konusu yapılması,

mümkün bulunmaktadır."

- 238 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "B- Dönem Sonu Stoklarının Değerlemesi ile İlgili Hususlar" başlıklı bölümünde, "... emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi zorunludur. Stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ise, ilgili bulundukları yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi mümkün bulunmaktadır.

İşletmelerin finansman temini maksadıyla bankalardan veya benzeri kredi müesseselerinden aldıkları krediler için ödedikleri faiz ve komisyon giderlerinden dönem sonu stoklarına pay vermeleri zorunlu bulunmamaktadır. Buna göre mükellefler söz konusu ödemelerini doğrudan gider olarak

kaydedebilecekleri gibi, diledikleri takdirde stokta bulunan emtiaya isabet eden kısmı maliyete dahil edebileceklerdir.”,

- 334 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "III- Kur Farkları" başlıklı bölümünde ise; *"163 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yatırımların finansmanında kullanılan kredilere ilişkin faiz giderleri ile yurt dışından döviz kredisi ile sabit kıymet ithal edilmesi nedeniyle ortaya çıkan kur farklarının, aktifleştirme tarihine kadar olan kısmının maliyete intikal ettirilmesi, aktifleştirildikten sonraki döneme ilişkin olanların ise seçimlik hak olarak doğrudan gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmek suretiyle amortismanına tabi tutulması gerektiği açıklanmış bulunmaktadır.*

Lehte oluşan kur farklarının da aktifleştirme işleminin gerçekleştiği dönemin sonuna kadar oluşan kısmının maliyetle ilişkilendirilmesi, aktifleştirildikten sonraki döneme ilişkin olanların ise kambiyo geliri olarak değerlendirilmesi veya maliyetten düşülmek suretiyle amortismanına tabi tutulması gerekecektir. Ayrıca, daha sonraki dönemlerde, seçimlik olarak hangi hak kullanılmışsa o yöntemle göre işlem yapılmasına devam edilecektir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu itibarla;

- Şirketiniz tarafından kullanılan döviz cinsinden krediye ilişkin kalan anapara ve faiz tutarının değerlendirme günü itibarıyla kur değerlemesine tabi tutulması, bu kapsamda mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit borçlara ait kalan faiz tutarının kur değerlemesine tabi tutulmasında değerlendirme gününe kadar hesaplanan faiz tutarının dikkate alınması,

- Söz konusu kredinin amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin finansmanında kullanılması halinde; krediye ilişkin faiz gideri ile kur farkının söz konusu iktisadi kıymetin aktifleştirildiği dönemin sonuna kadar oluşan kısmının maliyetle ilişkilendirilmesi, aktifleştirildikten sonraki döneme ilişkin olanın ise kambiyo geliri/gideri olarak değerlendirilmesi veya maliyetle ilişkilendirmek suretiyle amortismanına tabi tutulması,

- Kredinin emtia satın alınmasında kullanılması halinde; emtianın satın alınıp işletme stoklarına girdiği tarihe kadar oluşan kur farklarının maliyete intikal ettirilmesi, stokta kalan emtia ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ise, ilgili bulundukları yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi,

- Genel finansman amacıyla kullanılan kredilere ilişkin faiz giderleri ile bunların döviz cinsinden olması durumunda dönem sonu değerlemesi nedeniyle oluşan kur farklarının ise kambiyo geliri/gideri olarak değerlendirilmesi

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026